

COMISSIÓ DE LA CONVIVÈNCIA

ACORD DE LA COMISSIÓ DE LA CONVIVÈNCIA DAVANT LA CRISI DE LA COVID SOBRE LA NECESSITAT DE GARANTIR ELS DRETS HUMANS I ACTUAR DAVANT L'AUGMENT DEL RACISME, ELS PREJUDICIS, ELS ESTEREOTIPS I LES PRÀCTIQUES DISCRIMINATÒRIES

El Comitè de Drets Humans de les Nacions Unides defineix la discriminació com a “(...) *tota distinció, exclusió, restricció o preferència basada en determinats motius, com són la raça, el color, el sexe, l'idioma, la religió, l'opinió política o d'una altra índole, l'origen nacional o social, la posició econòmica, el naixement o qualsevol altra condició social, i que tinguin per objecte o per resultat anul·lar o menyscar el reconeixement, gaudi o exercici, en condicions d'igualtat, dels drets humans i les llibertats fonamentals de totes les persones*”.

La crisi sorgida arran de l'estat d'alarma per l'expansió de la Covid-19 ha fet que molts governs despleguin mesures extraordinàries en el marc d'un confinament recomanat per l'Organització Mundial de la Salut, que no tot el món pot complir per evitar afectacions econòmiques i afectacions socials. Diversos organismes internacionals de drets humans i entitats demanen als governs que els plans de contingència respectin l'exercici dels drets humans i tinguin en compte als col·lectius vulnerabilitzats. Els drets a l'atenció sanitària universal, la protecció social, i a la no discriminació han d'estar garantits durant l'estat d'alarma pel coronavirus, assegura l'ONU.

En les darreres crisis econòmiques i avui també en aquesta crisi sanitària, la diana dels atacs, les violències, les vulneracions i les exclusions flagrants dels drets són de les mateixes persones que històricament han estat discriminades: les persones i col·lectius vulnerabilitzats.

L'actual crisi provocada per la COVID-19 afecta tota la ciutadania, però en primer lloc ha deixat constància, una vegada més, del maltractament que pateixen les persones grans. Una discriminació o edatisme, i un abandonament que té especial impacte entre les persones grans més fràgils, amb discapacitat o dependència, o que no tenen xarxa familiar ni social o no en poden disposar donada l'alarmant situació actual.

El *Plan para la transición hacia la nueva normalidad*, aprovat pel Govern el 28 d'abril de 2020, especifica els grups especialment vulnerabilitzats a la crisi del COVID-19 i inclou, entre d'altres, les 600.000 llars sense capacitat d'estalvi, persones dependents de l'economia informal, els col·lectius amb potencial de generar bosses de pobresa i als i les menors que migren sense companyia. I entre aquests col·lectius inclou les persones migrades, refugiades o pertanyents a minories ètniques que podrien requerir una atenció específica durant la desescalada.

Les mesures econòmiques i/o socials sovint no inclouen col·lectius que conviuen a les nostres ciutats, com els treballadors/es de l'economia submergida o irregular, els maners o ferrovellers, les dones treballadores de la llar i les cures, les treballadores sexuals, etc., part de la població que ja abans no comptaven ni amb la protecció laboral ni amb els drets bàsics, i que veuen com la precarització i els acomiadaments la deixen sense cap tipus de garanties per sobreviure.

Aquesta crisi també té visió de gènere, per ser les dones les qui ocupen les professions essencials més exposades a la pandèmia, per la precarització del treball de les cures, que s'ha demostrat tan necessari, i per la invisibilització de la violència masclista, que ha obligat a moltes víctimes a no poder iniciar o continuar els processos de recuperació personal. Alhora les xarxes socials poden alimentar l'assetjament, particularment el bullying, o facilitar la invisibilitat d'aquestes conductes.

Per altra part, la immigració en general i alguns col·lectius en particular també han vist precaritzada la seva situació. La suspensió dels tràmits d'estrangeria eternitzen els terminis per renovar permisos o accedir a la nacionalitat. En cas de caure en situació d'irregularitat sobrevinguda, s'enfronten a l'amenaça de l'expulsió del país, a perdre les possibilitats d'accés a una ocupació formal, d'accés a un habitatge o al risc que els bancs els cancel·lin el compte. A les persones migrades en situació encara irregular o pendent de regularització administrativa, la conjuntura actual posa en perill els seus projectes vitals i l'esforç de famílies senceres.

Amb l'aparició dels primers contagis de Covid-19 a Europa hem vist com s'articulava tot l'aparell racista i la legitimació d'aquest discurs per part dels mitjans de comunicació que, a vegades saltant-se el codi deontològic, han «racialitzat» aquest virus.

Europa crida a estar amatents i vigilants contra els actes i les actituds racistes, xenòfobes o estigmatitzadores. Quelcom que, per exemple, ha patit des del desembre la comunitat xinesa, que va motivar la campanya *I'm not a virus* i diversos informes que acreditaven episodis de racisme, i que també ha remarcat l'Observatori dels mitjans, Mediacat, respecte a les cobertures periodístiques estigmatitzants. En aquesta línia, Amnistia Internacional ha publicat la campanya a xarxes *Coronavirus is not an excuse for racism*.

També s'han començat a produir i han aflorat imaginaris racistes històrics com els de culpabilitzar a les persones gitanes mostrant-les com poc integrades i irresponsables. Els atacs antigitanistes per part de la societat i la proliferació de rumors i notícies falses a les xarxes socials creen l'escenari perfecte perquè el racisme i l'estigmatització respecte la comunitat gitana continuï arrelat.

La pandèmia també ha estat i és un escenari que pot fer créixer la dualitat de discurs que veu en determinats col·lectius la possibilitat d'un ús utilitarista i al mateix temps els exclou. Així mentre la situació creada per la COVID posa de relleu el dèficit de personal sanitari o de les cures o la mà d'obra al camp i l'FMI mira la immigració com a solució, alhora les administracions posen en risc el col·lectiu no facilitant la seva regularització administrativa"

Sabadell, diversa en la seva composició i orgullosa de la seva actitud integradora, sempre ha sabut sortir de les crisis des de la cooperació, reforçant la comunitat a través de la solidaritat amb els veïns i veïnes. La responsabilitat s'ha assumit durant la crisi i ha fet responsables institucions, entitats i ciutadania, i aquesta oportunitat ha de ser perdurable en el futur.

A Sabadell l'Oficina de Drets Civils treballa fa anys per una ciutat lliure de discriminacions on les persones coneguin i exercixin en plenitud els seus drets i la Comissió de la Convivència és un instrument eficaç en la lluita contra les discriminacions.

I mentre la Declaració Universal dels Drets Humans estableix per carta de naturalesa la igualtat de drets de les persones, independentment d'origen, raça, religió, edat, funcionalitat, orientació o identitat sexuals, hem de defensar la igualtat de tracte, que en la vida quotidiana de persones i administracions, és la forma real d'expressar i demostrar la veritable convicció de la igualtat de drets.

LA COMISSIÓ DE LA CONVIVÈNCIA DAVANT LA CRISI DE LA COVID MANIFESTA:

1.- Que la igualtat de drets és imprescindible i que cal garantir la protecció dels drets humans a tota la ciutadania, fent una atenció especial a l'impacte de la pandèmia als col·lectius vulnerabilitzats per evitar noves desigualtats i discriminacions.

2.- Que cal garantir l'accés al sistema de salut de totes les persones residents a la nostra ciutat, assumint que la salut a la ciutat és integral i universal, i no se'n pot excloure cap dels seus membres. Cal assegurar l'accés als serveis públics a totes les persones empadronades a la nostra ciutat, independentment de la seva condició o situació administrativa.

3.- **Que cal garantir l'accés a la informació clara, transparent i comprensible a tota la ciutadania**, per evitar desigualtats i la difusió d'informacions no contrastades. Instem als mitjans de comunicació locals i a les administracions a que facin un esforç especial per arribar als col·lectius que no sempre poden seguir informacions oficials o que no disposen dels mitjans per accedir-hi.

4.- **Que és prioritària la lluita per desmentir les notícies enganyoses o "fake news" en tots els àmbits**, especialment aquelles notícies que poden donar lloc a actituds racistes, antigitanes i xenòfobes, com per exemple algunes notícies sobre l'origen de la propagació de la malaltia, incompliments de la quarantena adduint a l'origen ètnic, racial o nacional de les persones implicades, etc.

5.- **Que en un context de tensió i preocupació social com l'actual, sovint es busquen culpables de la situació generant actituds que discriminen a persones o col·lectius** facilitant l'avenç dels discursos d'odi. Hem de reforçar totes les eines que poden evitar la propagació dels discursos d'odi, on des de la interculturalitat, l'estratègia antirumors ens pot ajudar en aquesta tasca.

6.- **Que totes les persones i entitats membres de la Comissió de la Convivència estem compromeses contra el populisme i l'ascens de les ideologies d'extrema dreta** que fomenten la discriminació i el racisme, la xenofòbia, l'homofòbia i la intolerància emparades sovint en l'opacitat de les xarxes socials.

7.- **Que la Comissió de la Convivència està compromesa en la defensa de la diversitat**, reconeixent la contribució de tota la ciutadania (autòctona, estrangera, de qualsevol ètnia o condició) a la nostra societat i a l'economia. Instem al reconeixement de la diversitat com a discurs públic que posi en valor la contribució de tothom al benestar i la protecció comuns, especialment per part d'aquells grups que són públicament víctimes de prejudicis i estereotips.

8.- **Que la crisi de la COVID i la nova normalitat poden afavorir noves discriminacions i agreujar els delictes d'odi inclosos als articles 510, 511 i 512 del codi penal.** Ara més que mai cal estar amatents en denunciar qualsevol situació de discriminació, tant pròpia com d'altres, per evitar que quedin impunes.

9.- **Cal promoure mesures que combatin l'antigitanisme** a tot àmbit de la vida social, de l'escola al mercat laboral, passant pels mitjans de comunicació, ampliant les expectatives de les famílies enfortint el capital formatiu, cultural i social de la comunitat.

10.- **Garantir la protecció dels drets humans a totes les persones que viuen a la nostra ciutat** implica demanar a totes les administracions competents que treballin per evitar la irregularitat sobrevinguda i abordar la realitat que es generarà arran de la suspensió temporal dels tràmits d'estrangeria durant l'estat d'alarma. **Cal garantir l'empadronament, la renovació de les autoritzacions de residència i/o treball i que es busquin alternatives que evitin la irregularitat administrativa** de persones que disposaven de treball, com a conseqüència de la crisi econòmica.

11.- **Requerir de les administracions competents una atenció especial i prioritària als i les menors estrangers/es** que passen a la majoria d'edat en aquest període i a les persones estrangeres extutelades per evitar-ne la seva irregularitat administrativa.

12.- **Reforçar les eines institucionals i ciutadanes per fer front a la discriminació per raó de gènere i/o d'orientació sexual**, que s'ha vist invisibilitzada durant aquesta crisi. Cal evitar les seqüeles futures del retorn d'aquesta violència a l'esfera privada.

13.- **Enfortir els drets de les persones grans, combatent l'edatisme i la discriminació per l'edat**, tot procurant la inclusió plena a nivell sociocultural, sanitari, democràtic, participatiu, etc., i evitant qualsevol tipus de maltractament institucional però també públic i privat.

14- **Abordar la sensibilització sobre els actes d'aporofòbia** que han mostrat la cara més crua de l'odi durant aquesta pandèmia.

15.- **Reconèixer la funció social de totes les comunitats religioses de la ciutat** durant la crisi i combatre activament els prejudicis i estereotips envers qualsevol creença o convicció.

16.- **Reconèixer que en aquest context s'ha de posar en valor l'escala local, la comunitat, el barri**, que és des d'on es treballa a favor de la cohesió social i s'eviten noves desigualtats i discriminacions. Per aquestes raons és fonamental, per assolir aquest objectiu, la implicació de les xarxes socials i veïnals, i on des de la Comissió de la Convivència estem al servei d'una ciutat sense racisme, xenofòbia, homofòbia ni cap discriminació.

17.- I com a Comissió de la Convivència demanem al conjunt de la ciutat, de les administracions als barris, de la societat civil organitzada a les comunitats de veïns, dels partits polítics a cadascuna de les persones que conformen Sabadell, que treballin per una ciutat on aquesta crisi no només no perjudiqui a cap persona o col·lectiu susceptible de patir discriminació, sinó **treballar també per defensar amb encara més tenacitat la igualtat de tracte a tota la ciutadania sabadellenca**.

Sabadell, maig de 2020